ATKT Exam
FYBA / FYBCom / FYBSC
March - 2024

FYBA

ATKT Exam

Sem - I

March - 2024

Time : [illegible] [Total Marks [illegible]]

N.B. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicates full marks.

Q. 1 (A) Choose the correct alternative (Any eight) 08

1) The state of Maharashtra has ..... language as listed in the eighth schedule as its sole official language.
(Hindi, Konkani, Marathi)
2) In..... there is farsightedness but not short sightedness.
(Hypermetropia, Myopia, Onomatopoeia)
3) Anti-Hindi language agitations took place in..... India.
(North, South, Western)
4) Article 29(A) of the Universal Declaration of Human Rights, adopted by the UN in .....
(1905, 1948, 1991)
5) The First women ambassador .....
Vijaya Lakshmi Pandit, Sarojini Naidu, Savitribai Phule
6) The Eight Schedule to the Constitution lists ..... official languages.
(21, 22, 24)
7) In India the state of ------ has the lowest gender ratio.
(Rajasthan, Haryana, Punjab)
8) The Belgaum border dispute is a dispute involving the Indian states of Karnataka and Maharashtra
(Belgaum, Sangli , Pune)
9) Rights and Duties are ..... term.
(opposite, correlative, unrelated)
10) Rajiv Gandhi Government introduced the 64th Constitutional Amendment in the Parliament in 1989 to revitalise the Panchayati raj system.
(64, 73, 74)

(B) State whether the following statements are True or False (Any seven) 07

1) India has never faced linguistic conflicts.
2) Women are not susceptible to violence.
3) Every caste or sub-caste insists that its members should marry within the group.
4) India is a not sovereign country.
5) Regional parties have started playing an important role in national politics.
6) Tribal population is found in the urban areas.
7) The Indian constitution uses the term mother tongue instead of language or dialect.
8) A caste is 'dominant' when it wields Economic and political power.

9) The preamble also mentions about liberty of thought, expression, belief and worship.

10) Sarojini Naidu worked with the Congress and the Muslim league.

Q. 2 What is rural community? Explain its characteristics. 15

OR

Q. 2 Explain the various problems faced by the disabled in the country. 15

Q. 3 Explain the causes and effects of women Violence in India. 15

OR

Q. 3 Write the various causes of regionalism in India. 15

Q.4 Explain the features of Indian Constitution. 15

OR

Q. 4 Describe the fundamental duties of the citizen of Indian. 15

Q. 5 Explain the concept of Panchayat Raj in India. 15

OR

Q. 5 Write short notes on (any three) 15

a) Multi-cultural society
b) linguistic conflict in India
c) Tolerance
d) Major Features of 73th Amendment
e) Shortcomings of the party system in India

(मराठी रूपांतर)

वेळ: २ ½ तास एकूण गुण : ७५

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) आवश्यक वाटल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न १ (अ) योग्य पर्याय निवडा (कोणतेही आठ) ०८

१) महाराष्ट्र राज्याची ------ भाषा ही एकमेव अधिकृत भाषा म्हणून आठव्या अनुसूचीमध्ये सूचीबद्ध आहे.
(हिंदी, कोकणी, मराठी)

२) ----- मध्ये दूरदृष्टी असते परंतु कमी दृष्टी नसते.
(हायपरमेट्रोपिया, मायोपिया, ,ओनोमेटोपोइआ)

३) ..... भारतामध्ये हिंदी भाषा विरोधी आंदोलने झाली.
(उत्तर, दक्षिण, पाश्चात्य)

४) मानवी हक्कांच्या सार्वत्रिक जाहीरनाम्याचे अनुच्छेद 29(A), UN ने ..... मध्ये स्वीकारले.
(1905, 1948, 1991)

५) पहिल्या महिला राजदूत ----- होय.
(विजया लक्ष्मी पंडित, सरोजिनी नायडू, सावित्रीबाई फुले)

६) संविधानाच्या आठ अनुसूचीमध्ये ..... अधिकृत भाषा आहेत.
(21, 22, 24)

७) भारतात ------ राज्यात सर्वात कमी लिंग गुणोत्तर आहे.
(राजस्थान, हरियाणा, पंजाब)

८) ..... सीमा विवाद हा कर्नाटक आणि महाराष्ट्र या भारतातील राज्यांचा समावेश असलेला वाद आहे.
(बेळगाव, सांगली, पुणे)

९) अधिकार आणि कर्तव्ये ---- संज्ञा आहेत.
(विरुद्ध ,परस्परसंबंधित ,असंबंधित)

१०) राजीव गांधी सरकारने पंचायती राज व्यवस्थेचे पुनरुज्जीवन करण्यासाठी 1989 मध्ये संसदेत ..... घटनादुरुस्ती सादर केली.
(64, 73, 74)

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत ते सांगा (कोणतेही सात) ०७

१) भारताला कधीही भाषिक संघर्षांचा सामना करावा लागला नाही.

२) महिला हिंसाचाराला बळी पडत नाहीत.

३) प्रत्येक जात किंवा पोटजाती आपल्या सदस्यांनी समूहातच विवाह करावा असा आग्रह धरतो.

४) भारत हा सार्वभौम देश नाही.

५) प्रादेशिक पक्ष राष्ट्रीय राजकारणात महत्त्वाची भूमिका बजावू लागले आहेत.

६) आदिवासी लोकसंख्या शहरी भागात आढळते.

७) भारतीय राज्यघटनेत भाषा किंवा बोली ऐवजी मातृभाषा हा शब्द वापरला आहे.

८) जेव्हा जात आर्थिक आणि राजकीय सत्ता सांभाळते तेव्हा ती 'प्रबळ' असते.

९) प्रस्तावनेत विचार, अभिव्यक्ती, श्रद्धा आणि उपासना यांच्या स्वातंत्र्याचाही उल्लेख आहे.

१०) सरोजिनी नायडू यांनी काँग्रेस आणि मुस्लिम लीगसोबत काम केले.

प्रश्न २ ग्रामीण समुदाय (rural community) म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १५

किंवा

प्रश्न २ देशातील अपंगांना भेडसावणाऱ्या विविध समस्यांचे स्पष्टीकरण द्या. १५

प्रश्न ३ भारतातील महिला अत्याचारांची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा. १५

किंवा

प्रश्न ३ भारतातील प्रादेशिकवादाची विविध कारणे लिहा. १५

प्रश्न ४ भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्य स्पष्ट करा. १५

किंवा

प्रश्न ४ भारतीय नागरिकांच्या मूलभूत कर्तव्याचे वर्णन करा. १५

प्रश्न ५ भारतातील पंचायत राज ही संकल्पना स्पष्ट करा. १५

किंवा

प्रश्न ५ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) १५

अ) बहुसांस्कृतिक समाज

ब) भारतातील भाषिक कलह

क) सहिष्णुता

ड) 73 व्या घटनादुरुस्तीची प्रमुख वैशिष्ट्ये

ई) भारतातील पक्ष पद्धतीतील त्रुटी

D.B.J. College, Chiplun

ATKT Exam March 2024

FYBA

Sub. Comm. Skills in English

FYBA Eng

4/3/24

Marks – 80 Time- 2.5 hrs

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. All the questions carry equal marks.

Q.1. Attempt **any four** of the following. **20**

1. Informal communication
2. English as an international language
3. Study skills in English
4. Features of effective written communication
5. Different types of reading
6. Significance of effective communication

Q.2. Read the following passage carefully and answer the questions given below. **20**

All of Earth's oceans share one thing in common "plastic pollution". When people litter, or when the trash is not properly disposed off, things like plastic bags, bottles, straws, foam and beverage cups get carried to the sea by winds and waterways. About 80 percent of ocean plastic originates on land. The rest comes from marine industries such as shipping and fishing.

In 2015, engineer Jenna Jambeck at the University of Georgia and other researchers calculated that at least 8 million tons of plastic trash are swept into the ocean from coasts every year. That is the equivalent of a full garbage truck of plastic being dumped into the sea every minute. If current trends in plastic production and disposal continue, that figure will double by 2025. A report published by the World Economic Forum last year predicts that by 2050, ocean plastic will outweigh all the fish in the sea.

In today's world, plastic is everywhere. It is found in shoes, clothing, household items, electronics and more. There are different types of plastics, but one thing they all have in common is that they are made of polymers-large molecules made up of repeating units. Their chemical structure gives them many advantages: they are cheap and easy to manufacture, lightweight, water-resistant, durable and can be moulded into nearly any shape.

Sea turtles eat plastic bags and soda-can rings, which resemble jellyfish, their favourite food. Seabirds eat bottle caps or chunks of foam cups. Plastic pieces may make an animal feel full, so it does not eat enough real food to get the nutrients it needs. Plastic can also block an animal's digestive system, making it unable to eat.

Plastic and its associated pollutants can even make it into our own food supply. Scientists recently examined fish and shellfish bought at markets in California and Indonesia. They found plastic in the guts of more than a quarter of samples purchased at both locations; in organisms that people eat whole, such as sardines and oysters, that means we're eating plastic too. In larger fishes, chemicals from plastic may seep into their muscles and other tissues that people consume.

1. Explain the term 'plastic pollution' and state how it is caused. 02
2. What does the research and reports suggest about the plastic trash in oceans? 02
3. What qualities of plastic make it the most used substance in the modern world? 02
4. How can the plastic in the ocean be harmful for humans? 02
5. Suggest any two measures that can help solve the problem of plastic pollution. 02

6. Find the words from the passage which mean- 02

i. to happen or appear for the first time

ii. throwing something away

7. Do as directed.

A) Fill in the blanks with suitable prepositions. 02

i. The whole trip was worthwhile……every way.(at,in, for)

ii. His fancy……..art treasure may prove too expensive.(for, with, into)

B) Fill in the blanks with suitable articles. 02

i. I have fixed ___ appointment with ___ doctor.

ii. ___ huge building turned to dust due to __ earthquake.

C) Rewrite following sentences using passive voice construction. 02

i. Sea turtles eat plastic bags.

ii. Scientists recently examined fish and shellfish bought at markets in California and Indonesia.

D) Identify the tense used in the following sentences. 02

i. All of Earth's oceans share one thing in common "plastic pollution"

ii. In today's world, plastic is everywhere.

Q.3Attempt **any four** questions from the following. **20**

1. You have to present a speech on "NEP 2020- Opportunities for students" in a state level elocution competition. Prepare a draft of your speech.
2. You have to introduce yourself at a district level workshop for NCC cadets. Prepare a draft for introducing yourself.
3. Write a dialogue between you and the Postal Officer on how to send a letter by speed post.
4. A renowned IAS officer has been invited in your college to deliver a lecture. You have to introduce the guest during the function prepare a draft of his/her introduction.
5. Draft a vote of thanks for any formal event of your choice.

Q.4.A. Draft a job application with bio-data for the post of a content writer for a popular media house. **08**

B. There is a sudden rise in your monthly electricity bill. After inquiry, you have noticed that many residents are facing the same issue. Draft a letter under RTI seeking information about meter reading, person appointed for taking the reading and records of the past six months. **07**

C. Draft an email on **any one** of the following topics: **05**

i. You had bought a digital watch from Amazon but you received the wrong product. Draft a complaint E-mail in order to exchange your product.

ii. You wish to apply for your master's degree to the Tata Institute of Social Sciences. Write an email to the principal of your college requesting for reference.

D.B.J. College, Chiplun
ATKT Exam March, 2024
Sem I
FYBA
Sub. Psychology

FYBA. PSY
5/3/24

(3hours) Total Marks: 100

N.B. 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks

Q. 1) Write any one of the following. 20

1. Explain the nature and origin of psychology
2. What is the historic or biggest question of psychology
3. Explain the different levels of analysis of human behaviour.

Q. 2) Write any one of the following. 20

1. What are the limbic system's structure and functions?
2. What are the functions of the various cerebral cortex regions?
3. Write a detailed note on brain plasticity.

Q. 3) Write any oneof the following. 20

1. Discuss different concepts in Operant Conditioning?
2. What is difference between Classical Conditioning theory and Operant Conditioning theory?
3. Explain the relationship between Biology, Cognition, and Learning.

Q. 4) Write any oneof the following. 20

1. Discuss in detail short-term memory and working memory.
2. How do external cues, internal emotions and order of appearance influence memory retrieval?
3. Define forgetting. Elaborate on any two reasons for forgetting

Q. 5) Write any two of the following. 20

1. Imitation in brain
2. Implicit memory
3. Importance of association cortex
4. Measures of central tendency

मराठी रूपांतर

३ तास

एकूण गुण : १००

सूचना : १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२ प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत

प्र. १) कोणतेही एक सोडवा २०

1. मानसशास्त्राचे स्वरूप आणि उगम स्पष्ट करा.
2. मानसशास्त्रातील ऐतिहासिक आणि मोठे प्रश्न काय आहेत?
3. मानवी वर्तन विश्लेषणाच्या विविध पातळ्या स्पष्ट करा.

प्र. २) कोणतेही एक सोडवा २०

1. लिम्बिक यंत्रणेची रचना आणि कार्ये काय आहेत?
2. मेंदू कवचाच्या विविध भागांची कार्ये काय आहेत?
3. मेंदू लवचिकता यावर सविस्तर टीप लिहा.

प्र. ३) कोणतेही एक सोडवा २०

1. साधक अभिसंधानविषयक विविध संकल्पनांवर चर्चा करा.
2. अभिजात अभिसंधान आणि साधक अभिसंधान सिद्धांतांमध्ये फरक काय आहे?
3. जीवशास्त्र, बोधन आणि अध्ययनयांमधील संबंध स्पष्ट करा.

प्र. ४) कोणतेही एक सोडवा २०

1. अल्पकालीन स्मृती आणि कार्यरत स्मृती यावर तपशीलवार चर्चा करा.
2. विस्मरणाची व्याख्या लिहा. विस्मरणाची कोणतीही दोन कारणे विशद करा.
3. बाह्य संकेत अंतर्गत भावना आणि क्रमिक स्थिती प्रभावाचा पुनर्प्राप्तीवर कसा परिणाम होतो?

प्र. ५) कोणतेही दोन सोडवा २०

1. मेंदूतील अनुकरण
2. अप्रत्यक्ष स्मृति
3. सहचर्य क्षेत्राचे महत्व
4. केंद्रीय पद्धतींचे मापन

Time – 3 Hours

Marks – 100

N.B. 1) All question are compulsory.

2) All Question carry equal marks.

3) Figures to the right indicate full marks allotted to the question.

Q.1 Attempt any two of the following. 20

A) Explain the political and military cause of the revolt of 1857.

B) Write a note on Poona Sarvajanik Sabha.

C) Trace the factors that led to the foundation of Indian National Congress in 1885.

Q.2 Attempt any two of the following. 20

A) Describe the objectives and demands of the moderates.

B) Examine the significance of Swadeshi and bycott during the extremist phase.

C) Explain the contribution of revolutionaries of Maharashtra.

Q.3 Attempt any two of the following. 20

A) Evaluate the progress of the non – cooperation movement.

B) Review the role of Mahatma Gandhi in civil disobedience Movement.

C) Mention the origin and growth of Quit India Movement.

Q.4 Attempt any two of the following. 20

A) Enumerate the main provisions of the Government of India Act. 1935.

B) Write a detailed note on Cabinet Mission Plan.

C) Make an assessment of Indian Independence Act.

Q.5 Write a short note on any two of the following. 20

A) Queen's proclamation.

B) Lokmanya Tilak

C) Poona Pact.

D) Partition of India.

मराठी रुपांतर

वेळ - ३ तास गुण १००

सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र. १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) १८५७ च्या उठावाची राजकीय आणि लष्करी कारणे स्पष्ट करा.

ब) पुणे सार्वजनिक सभेवर टिप लिहा.

क) १८८५ च्या भारतीय राष्ट्रीय कॉंग्रेसच्या स्थापनेला कारणीभूत ठरलेल्या घटकांचा मागोवा घ्या.

प्र. २) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) मवाळांची उद्दिष्टे आणि मागण्यांचे वर्णन करा.

ब) जहाल कालखंडातील स्वदेशी व बहिष्कार चळवळीच्या महत्वाचे परीक्षण करा

क) महाराष्ट्रातील क्रांतीकारकांचे योगदान स्पष्ट करा.

प्र. ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) असहकार चळवळीच्या वाटचालीचे मूल्यमापन करा.

ब) सविनय कायदेभंग चळवळीतील म. गांधीच्या भूमिकेचा आढावा घ्या.

क) भारत छोडो आंदोलनाचा उगम आणि प्रसार नमुद करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) १९३५ च्या भारत सरकारच्या कायद्याच्या मुख्य तरतुदींचा आढावा घ्या.

ब) कॅबिनेट मिशन योजनेवर विस्तृत टीप लिहा.

क) भारतीय स्वातंत्र्याच्या कायद्याचे मूल्यमापन करा.

प्र. ५) खालीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा. २०

अ) राणीचा जाहीरनामा

ब) लोकमान्य टिळक

क) पुणे करार

ड) भारताची फाळणी

D.B.J. College, Chiplun
ATKT Exam March 2024
Sem I

FYBA. ECO
6/3/24

FYBA

Sub: Micro-Economics I

Time: 3 Hrs Total Marks: 100

Instructions: 1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate full marks
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer Any Two of the following. 20

a) What is micro economics? Explain the subject matter of microeconomics.
b) Explain the concepts of positive economics and normative economics with help of examples.
c) Explain the importance of diagram and graph in economic analysis.

Q.2. Attempt Any Two of the following 20

a) Explain how people responses to incentives with help of three examples.
b) What do you mean by market failure? Explain the role of government in case of market failure.
c) Discuss the benefits of exchange.

Q.3. Answer Any Two of the following. 20

a) Explain the law of demand with help of demand schedule and demand curve.
b) Explain the following concepts.
   i) Expansion and contraction in supply
   ii) Increase in supply and decrease in supply
c) Explain the concept of price elasticity of demand.

Q.4. Attempt Any Two of the following 20

a) Explain the properties of indifference curves.
b) Explain the equilibrium of a consumer with help of indifference curve and price line.
c) Substitution effect

Q.5. Write notes on Any Two of the following. 20

a) Basic economic problems
b) Relationship between money supply and inflation
c) Cross elasticity of demand
d) Income effect

मराठी रूपांतर

एकूण गुण : १००

वेळ : ३ तास

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात

३) आवश्यक तेथे व्यवस्थित आकृती काढा.

प्र. १. खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे लिहा. २०

अ) सूक्ष्म अर्थशास्त्र म्हणजे काय? सूक्ष्म अर्थशास्त्राचा अभ्यास विषय स्पष्ट करा.

ब) वस्तुनिष्ठ अर्थशास्त्र आणि आदर्शवादी अर्थशास्त्र या संकल्पना उदाहरणांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

क) आर्थिक विश्लेषणामध्ये आकृती आणि आलेख यांचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र. २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) लोक प्रोत्साहनांना कसा प्रतिसाद देतात ते तीन उदाहरणांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

ब) बाजारातील अपयश म्हणजे काय? बाजारातील अपयशाच्या बाबतीत सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.

क) विनिमयाच्या फायद्यांची चर्चा करा.

प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे लिहा. २०

अ) मागणी पत्रक आणि मागणी वक्र यांच्या मदतीने मागणीचा नियम स्पष्ट करा.

ब) खालील संकल्पना स्पष्ट करा.

i) पुरवठ्यातील विस्तार आणि आकुंचन (संकोच)

ii) पुरवठ्यातील वाढ आणि पुरवठ्यातील घट

क) मागणीची किंमत लवचिकता ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र. ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा २०

अ) समवृत्ती वक्रांचे गुणधर्म स्पष्ट करा.

ब) समवृत्ती वक्र आणि किंमत रेषा यांच्या मदतीने ग्राहकाचे समतोल स्पष्ट करा.

क) प्रतिस्थापन परिणाम (पर्यायता परिणाम)

प्र. ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा. २०

अ) मूलभूत आर्थिक समस्या

ब) चलन पुरवठा (पैशाचा पुरवठा)आणि चलनवाढ (भाववाढ) यांच्यातील संबंध

क) मागणीची छेदक लवचिकता

ड) उत्पन्न परिणाम

D.B.J. College, Chiplun
ATKT Exam Mar. 2024
Sem I FYBA
Sub Geography I

FYBA
11/3/24

Time: 3 Hours Marks: 100

N. B.

1) All questions are compulsory and carry equal marks.
2) Use of map stencil and simple calculator is allowed.
3) Draw sketches and diagrams wherever necessary.
4) Attach appendix page to the answer book.

Q.No.1.Attempt any two questions from the following:

a. Explain in detail various branches of Human Geography. (10)

b. Give definition of Human Geography and describe its nature and scope (10)

c. Write a account on 'Possibilism'. (10)

Q. No.2. Attempt any two questions from the following:

a. Describe the 'Demographic Transitional Model' with neat diagram. (10)

b. Give the concept of under population and explain problems related with under population. (10)

c. Discuss the factors affecting population distribution in the world. (10)

Q. No.3. .Attempt any two questions from the following:

a. Explain in detail physical factors affecting the human settlement. (10)

b. State in detail the site and situation of urban settlement. (10)

c. Describe the types of rural settlement on the bases of pattern. (10)

Q. No.4. Attempt any two questions from the following:

a. Define migration and explain the types of migration. (10)

b. Give the positive and negative impacts of migration. (10)

c. Discuss the recent trend of migration. (10)

Q. No.5. Attempt any two questions from the following:

a. Find out Rn from the following: (10)

i. Mean distance between settlements - 05 km.

ii. Number of settlements - 12

iii. Total area - 250 sq. km.

b. Write note on Nearest Neighbor Analysis (10)

c. Construct age pyramid and interpret it. (10)

Age Group	Males (in 000)	Females (in 000)
0 -19	56	52
20 -39	39	36
40 - 59	24	23
60 – 79	15	10
80 and above	04	06

d. Construct the dot map for the following data and interpret it(Refer appendix page).(10)

वेळ ३ तास

गुण : १००

सूचना :

१. सर्व प्रश्न आवश्यक असून सर्वांना समान गूण आहेत.
२. नक्षा स्टेन्सिल आणि साधा कॅल्कूलेटर वापरण्यास परवानगी आहे.
३. आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.
४. परिशिष्ट पण उत्तरपत्रिकेस जोडा.

प्र. १. खलील पैकी कोणतेही दोन प्रश सोडवा. (१०)

अ. मानवी भूगोलाच्या विविध शाखा स्पष्ट करा. (१०)

ब. मानवी भूगोलाची व्याख्या सांगून त्याचे स्वरूप आणि व्याप्ती सांगा. (१०)

क. शक्यतावाद यावर टिपन्नी लिहा.

प्र. २. खलील पैकी कोणतेही दोन प्रश सोडवा.

अ. सुबक आकृतीच्या सहाय्याने लोकसंख्या संक्रमण सिद्धान्त वर्णन करा. (१०)

ब. न्युनतम लोकसंख्येची संकल्पना सांगून न्युंनतम लोकसंख्याच्या समस्या स्पष्ट करा. (१०)

क. जागतिक लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक चर्चा करा. (१०)

प्र. ३. खलील पैकी कोणतेही दोन प्रश सोडवा.

अ. मानवी वस्तीच्या निर्मितीवर परिणाम करणारे प्राकृतिक घटक सविस्तर स्पष्ट करा. (१०)

ब. नागरी वस्तीचे स्थान आणि स्थिती सांगा. (१०)

क. प्रारूपाच्या आधारावर ग्रामीण वस्तीचे प्रकार वर्णन करा. (१०)

प्र. ४. खलील पैकी कोणतेही दोन प्रश सोडवा.

अ. स्थलांतरची व्याख्या सांगा आणि स्थलांतरचे प्रकार स्पष्ट करा. (१०)

ब. स्थलांतरचे परिणाम सविस्तर द्या. (१०)

क. स्तलांतरचा आधुनिक कल चर्चा करा. (१०)

प्र. ५. खलील पैकी कोणतेही दोन प्रश सोडवा.

अ खलील माहितीच्या आधारे निकरवरतीयता काढा. (१०)

i. वसतीमधील सरासरी अंतर – 5 किमी
ii. वस्तीची संख्या – 12
iii. एकूण क्षेत्र 250 चौ किमी

ब. निकटवर्तियता विश्लेषण यावर टीप लिहा (१०)

क. खलील माहितीच्या आधारे वय व लिंग दर्शक मनोरा काढा व विश्लेषण करा. (१०)

वय गट	पुरुष (000)	स्त्री (000)
0 -19	56	52
20 -39	39	36
40 - 59	24	23
60 – 79	15	10
80 and above	04	06

ड. तुम्हास पुरवलेल्या माहितीच्या आधारे टिंब दर्शक नकाशा काढा (परिशिठ पान पहा) (१०)

D.B.J. College, Chiplun
ATKT Exam Mar 2024
Sem I
FYBA
Sub: Comp Hindi

FYBA
12/3/24

समय- ३ घंटे पूर्णांक -१००

सूचना - १) सभी प्रश्न अनिवार्य है।

२) उत्तर पुस्तिकापर प्रश्न क्रमांक/ उपप्रश्न क्रमांक अवश्य लिखे।

प्रश्न१) निम्नलिखित अवतरणों की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए। २०

अ) "मुझे तोड लेना वनमाली,
उस पथ पर देना तुम फेंक,
मातृभूमि पर शीश चढाने,
जिस पथ जावे वीर अनेक।"

अथवा

" तुम माँस, तुम्ही हो रक्त- अस्थि, निर्मित जिनसे नवयुग का तन,
तुम धन्य! तुम्हारा निःस्व त्याग, हे विश्व-भोग का वर साधन।"

ब) " माँ जी बिल्ली की हत्या और आदमी की हत्या बराबर है, हम तो रसाई न बनावेगी।"

अथवा

"जो स्त्रियों को आते देखकर भी साधारण शिष्टाचार का पालन नहीं कर सकता, वह धार्मिक महात्मा तो कदापि नहीं।"

प्रश्न २) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए। ३०

अ) 'रीढ की हड्डी' कविता में आम आदमी के जीवन संबंधी आशावाद को किस प्रकार चित्रित किया गया है?

अथवा

'आज का दैनिक' अपठ्य क्यों है ? स्पष्ट कीजिए।

ब) 'प्रलय की रात्रि' कहानी के साधुराम की ईमानदारी का वर्णन अपने शब्दों में कीजिए।

अथवा

'ठेस' कहानी के 'सिरचन' की चारित्रिक विशेषताएँ लिखिए।

प्रश्न ३) निम्नलिखित विषयों पर टिप्पणियाँ लिखिए। १०

अ) 'भारतमाता का मंदिर' कविता में चित्रित राष्ट्रप्रेम अथवा 'सब जीवन बीता जाता है' कविता का संदेश।

ब) 'महादान' कहानी के परसादीलाल टल्लीमल अथवा 'इनाम' कहानी का धनंजय।

प्रश्न ४) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक वाक्य में उत्तर लिखिए। १०

१) पुष्प किसके गहना में गुँथना नहीं चाहता?

२) भारतमाता के मंदिर में किसका भेद याव्यवधान नहीं है?

३) व्यक्ति को शीश नवाकर क्या नहीं सहन करना चाहिए?

४) अपनी छाती ताने वीर किस पथ पर चलते है?

५) 'आज का दैनिक' कविता के रचनाकार कौन है?

६) पंडित परमसुख ने कितने तोल की सोने की बिल्ली बनाने को कहा?

७) मोहन कुमार की लडकी का नाम क्या था?

८) कागज के क्रय-विक्रय का काम किसके हाथ में था?

९) धर्मादय में कितने रुपए जमा हो गए थे?

१०) दस का नोट किसकी मुठ्ठी में बंद था?

प्रश्न ५) अपने क्षेत्र की गलियों और सडकों की अस्वच्छता के संबंध में संपादक के नाम शिकायती पत्र लिखिए। १०

अथवा

आपकी सहेली कलेक्टर बन गयी है,उसके इस यश पर उसे अभिनंदन पत्र लिखिए।

प्रश्न ६) अ) निम्नलिखित सभी प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

१) निम्नलिखित वाक्यों में संज्ञा शब्द पहचानकर लिखिए। ०३

अ) हमने गुजरात के गिरीबन में सिंहदेखे।

ब) चोरी करना गुनाह है।

२) निम्नलिखित वाक्यों में से सर्वनाम शब्द पहचानकर लिखिए। ०३

अ) तालाब में कोई तैर रहा था।

ब) तुम क्या काम कर रहे थे?

३) निम्नलिखित वाक्यों में से विशेषण शब्द पहचानकर लिखिए। ०२

अ) वह विश्वसनीय व्यक्ति है।

ब) जयपुर एक सुंदर शहरहै।

४) निम्नलिखित वाक्यों में से क्रिया शब्द पहचानकर लिखिए। ०२

अ) किसान खेत में बीज बोता है।

ब) माँ ने अमित को खाना खिलाया।

५) निम्नलिखित शब्दों के शुद्धरुप लिखिए। ०२

अ) दरपन ब) अकाश।

प्रश्न ६) ब) निम्नलिखित परिच्छेद का हिन्दी में अनुवाद कीजिए। १०

Dr. Kalam passed the B.sc. examination from Saint Joseph College, Thiruchirapli. He joined Madras Institute of Technology (MIT). His further knowledge in the field got upgraded when he joined Defense Research and Development organization (DRDO) in 1958 and Indian Space Research oragnization (ISRO) in1963. He is known as the 'Missile Man of India'. The various Indian missiles of world order like Prithvi, Trishul, Akash, Agni, etc. are mainly the result of his efforts and caliber. Dr. A.P.J. Abdul Kalam became the 11th President of India. He served the country from 2002 to 2007. For his excellences and brilliance, he was awarded the prestigious Bharat Ratna in 1998 ,Padma Vibhushan in 1990, and Padma Bhuhan in 1981.

****

FYBA
12/3/24

डी. बी. जे. महाविद्यालय, चिपळूण.
नियमित व एटीकेटी परीक्षा-2023
वर्ग-प्रथम वर्ष कला. सत्र क्र. - १
विषय-अनिवार्य मराठी. वेळ - ०३ तास. एकूण गुण-७०

सूचना-१) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १ ला- "आदिवासींच्या समस्या व दुःख 'भूक' कथा चित्रित करते," चर्चा करा. किंवा, (२०)
"कोरोनाचा ग्रामीण जीवनावर झालेला परिणाम 'चुराडा' या कथेतून व्यक्त होतो," या विधानाचा परामर्श घ्या.

प्रश्न २ रा- 'घुसमट' कथेतून मुस्लिम विवाहित महिलेचे दुःख कसे व्यक्त होते ते स्पष्ट करा. किंवा, (२०)
आधुनिकीकरण व औद्योगिकीकरणाचा प्रभाव 'कमिकलची बोय आणि सारंगा' या कथेतून कसा दिसतो त्याचे विवेचन करा.

प्रश्न ३ रा- खालीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा. (१०)
१) 'गिव्ह हिम अ चान्स'- शीर्षकाची यथार्थता.
२) पक्कमावशीचे व्यक्तिचित्र.
३) लक्ष्मण मानेंच्या कथेतील ललितांचे (भटक्यांचे) दुःख.
४) 'हा खेळ आयडेंटिटी थेफ्टचा' कथेचे आशयसूत्र.

प्रश्न ४ था- १) मराठी लेखनाचे अनुस्वारविषयक नियम लिहा. (०५)
किंवा, मराठी लेखनाचे संकीर्ण (इतर) नियम लिहा.

२) मराठीतील विरामचिन्हे - टीप लिहा. (०५)
किंवा, योग्य विरामचिन्हे वापरून पुढील वाक्ये पुन्हा लिहा.
१) प्रिय दादा सा न वि वि
२) हुशार अभ्यासू खेळकर व आनंदी मुले सर्वांना आवडतात
३) तुम्ही केव्हा जोलात गाडीने की पायी
४) मंत्री म्हणाले मी पुन्हा येईन मी पुन्हा येईन
५) आपण लहान मोठे कसेही असो प्रेम विवाह विचारपूर्वकच करावा

प्रश्न ५ वा- खालीलपैकी एका विषयावर वर्तमानपत्रासाठी वृत्तलेखन करा. (१०)
१) महाविद्यालयात साजरा झालेला मराठी राजभाषा दिन.
२) कर्मचाऱ्याला मिळालेला 'गुणवंत कर्मचारी' पुरस्कार.

प्रश्न ६ वा- खालीलपैकी एका विषयावर वृत्तांतलेखन करा. (१०)

१] महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे निवासी शिबिर.
२] रुग्णालयातर्फे साजरा झालेला वैद्यकीय तपासणी सप्ताह.

प्रश्न ७ वा- खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर अर्जलेखन करा. (१०)
१] राज्य क्रीडा संस्थेकडे क्रीडा प्रशिक्षक म्हणून अर्जलेखन करा.
२] एका सहकारी बँकेत लिपिक पदासाठी अर्जलेखन करा.

प्रश्न ८ वा- खालीलपैकी कोणत्याही एका इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा (१०)

Once a poor man went to Alexander the Great. Alexander asked him what he wanted from him. The man said, "Lord, give me a thousand pieces of gold. Alexander said, "No." The man then said, "Lord, if you cannot give me a thousand pieces, give me a single piece of gold." Again Alexander said, "No." Alexander's minister asked him why he had said "No" to the man both the times. Alexander said, "A thousand pieces of gold were too much for the man to ask and a single piece of gold was too little for me to give."

किंवा,

Many visitors come and admire, and some of them take photograph of me. When I roar, how they start back in fear, even though iron bars are between! It is a lazy and idle life, in which I walk about a little and then dream the time away. At night I become restless when I feel the jungle smells come down on the wind. If the keeper would only leave the door unlocked one day, I would soon find my way back to the jungle where I was born.

— X समाप्त.

D.B.J. College, Chiplun
ATKT Exam, Mar. 2024
Sem I
FYBA
Sub: Opt English 1

FYBA
13/3/24

Marks-100 Duration-3hrs.

N.B. All the questions are compulsory.

All questions carry equal marks.

Q.1 Write short notes on **any four** 20

a. Plot in a short story
b. Features of Prose writing
c. The type of narrative in a short story
d. Autobiography
e. Traditional Short Story
f. Characters in a short story

Q. 2 Attempt **any one** 20

A. Comment on the use of Fantasy in "The Paper Menagerie"by Ken Liu.

B. Critically analyse "Mother" by Baburao Bagul as a story depicting the struggle of a mother and a woman from the marginalised class.

Q.3 Answer **any one** of the following 20

A. Describe the importance of self-reliance for society as stated by Emersonin the essay "Self-Reliance".

B. Critically appreciate the essay "Strivings of the Negro People" by Du Bois.

Q. 4 Write a short note on **any two** of the following 20

a. Character of Soapy
b. The Jew bird
c. Kabuliwala
d. Character of Mini

Q. 5 Attempt **any two:** 20

a. Advantages of being married according to Sir Francis Bacon
b. Arundhati's trip with friends
c. Shobha De's regret about Aditya
d. Importance of listening in Bagchi's "Learning to Listen"

FYBA -
13/3/24

डी. बी. जे. कॉलेज, चिपळूण

कक्षा- प्रथम वर्ष (कला)

विषय- हिन्दी (optional) -I

समय- ३ घंटे

कुल अंक - १००

सुचना – सभी प्रश्न छुडाना अनिवार्य है ।

२४

प्र.१ संदर्भसहित व्याख्या स्पष्ट कीजिए ।

अ) मृत्यु के कुछ समय पहले स्मृति बहुत साफ हो जाती है। जन्म-भर की - घटनाएँ एक-एक करके सामने आती है।

अथवा

इस पद के लिए ऐसे ही पुरुष की आवश्यकता थी, जिसके हृदय में - दया हो और साथ-साथ आत्मवल भी।

आ) धर्म से मेरा अभिप्राय हे आत्मसाक्षात्कार से, आत्मज्ञान से ।

अथवा

बहिन ने जीवन के इन्हीं निर्जन दिनों का आभास फकर कहा था कि - तू तो मुझसे भी अभागा है।"

३०

प्र.२ प) **चित्र का शिर्षक 'की नायिका नीता के बारेमें अपने विचार स्पष्ट कीजिए**

'दिल्ली में एक मौत' कहानी का व्यंग्य स्पष्ट कीजिए।

अथवा

फ) 'सद्‌गुरू का कहना है - निबंध का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।

अथवा

'शाहजहाँ के आँसू' एकांकी के शाहजहाँ का चरित्र-चित्रण कीजिए।

१५

प्र. ३. **निम्नलिखित दोनों प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर दीजिए।**

अ) 'बहादुर' कहानी की संवेदना स्पष्ट कीजिए।

अथवा

आ) लेखक ने अंडमान-निकोबार यात्रा का वर्णन किस प्रकार से किया है?

प्र.४ टिप्पणियाँ लिखिए।

१ 'बेटी' कहानी का आशय।

अथवा

'परदेशी' कहानी का डॉ. रिचर्ड।

२ समाज सेवा' निबंध का संदेश।

अथवा

'हंसिनी की भविष्यवाणी' की लोककथा।

प्र.५ निम्न लिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए।

१. लहनासिंह अमृतसर किसके घर आया था?

२ 'परीक्षा' कहानी में बैलगाडीवाला कौन था?

३ प्रकृति चित्रण के लिए रानीखेत कौन गया था?

४ सेठ दिवानचंद की मौत कहाँ हुयी थी?

५ नेपाल से भागकर कौन आया था ?

६ कौमुदी से शादी कौन करना चाहता था?

७ मुन्नी की सहेली कौन थी?

८ डॉ. रिचर्ड कहाँ के रहवासी थे ?

९ रंभा गांधीजी की कौन थी ?

१० बहन ने किसे अभागा कहाँ था?

११ उच्चवर्गीय लोग अपनी खरीददारी कहाँ करते हैं?

१२ मुमताज के पति का नाम क्या था?

१३ 'काला पानी' को आज क्या कहाँ जाता है ?

१४ परचुरी की दुकान पर कौन बैठे थे ?

१५ हंसिनी किससे बातें करती है?

D.B.J. College, Chiplun FYBA 13/3/24
ATKT Exam Sem I Mar 2024
FYBA
Sub Marathi (opt) I

वेळ ०३ तास गुण १००

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्रश्न १ अ) नाटक या साहित्य प्रकाराचा सविस्तर आढावा घ्या. (२०)

किंवा

ब) नाटक म्हणजे काय ते सांगून नाटकाचे घटक लिहा.

प्रश्न २ अ) देवबाभळी या नाटकाचे वेगळेपण लिहा. (२०)

किंवा

ब) स्त्रियांच्या अव्यक्त भावना देवबाभळी या नाटकातून कशा साकारल्या आहेत ते साधार लिहा.

प्रश्न ३ अ) माझं घर या नाटकातील "विभा" या पात्राचे व्यक्तिमत्व स्पष्ट करा. (२०)

किंवा

ब) माझं घर या नाटकाचे आशयसूत्र तुमच्या शब्दात लिहा.

प्रश्न ४. पुढीलपैकी प्रत्येक गटातील कोणतीही एक टीप लिहा. (३०)

अ गट) १) नाट्यशास्त्र २) शोकात्मिका

ब गट) १) देवबाभळीतील अभंग २) देवबाभळीतील भाषाशैली

क गट) १) माझं घर नाटकातील दिनेश २) माझं घर नाटकातील आई

प्रश्न ५) पुढील प्रश्नांपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा . (१०)

१) देवबाभळी या नाटकात कोणाच्या गीताचा वापर केला आहे ?
२) आवलाईला कोणत्या नदीची भीती वाटते ?
३) आवलाईसह कुणाचं दुःख देवबाभळीत व्यक्त होते ?
४) आवलाईच्या पायात कोणता काटा रुततो ?
५) विभाच्या पतीचे नाव काय ?
६) दिनेशच्या मुलीचे नाव काय ?
७) उर्मिला या पात्राचे दिनेशशी काय नाते आहे ?
८) विभाचा संघर्ष कशासाठी आहे ?